

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G., spol. s.r.o.** so sídlom v G., IČO X., zastúpenej J. S. advokátkou so sídlom v D., K. proti žalovaným 1/ **P., s.r.o.** so sídlom v B., IČO X., 2/ **P., s.r.o.** so sídlom v G. spol. s.r.o., IČO X., oboch zastúpených Advokátskou kanceláriou K. S. so sídlom v B., IČO X., **o nahradenie vyhlásenia vôľe a o určenie neplatnosti zmluvy**, vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 9 Co 82/2010 a na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 10 C 113/2004, o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Trnave JUDr. S. H., takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Krajského súdu v Trnave JUDr. S. H. **n i e j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 9 Co 82/2010 (vec Okresného súdu Dunajská Streda vedená pod sp. zn. 10 C 113/2004).

O d ô v o d n e n i e

Predsedička senátu Krajského súdu v Trnave JUDr. S. H. v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 9 Co 82/2010 predložila vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 1 O.s.p. z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej proti jej osobe žalovanými 1/ a 2/ podaním zo 14. februára 2011.

Žalovaní 1/ a 2/ námietku zaujatosti vznesenú proti sudkyňi Krajského súdu v Trnave JUDr. S. H. zdôvodnili zistením (pri nahliadnutí do súdneho spisu 14. februára 2011), že predmetná vec napadla Krajskému súdu v Trnave 8. marca 2010, náhodným výberom bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie odvolaciemu senátu 9 Co (sp.zn. 9 Co 82/2010). Dňa 11. júna 2010 bola vec bez náhodného výberu pridelená na prejednanie a rozhodnutie do odvolacieho senátu 11 Co, ktorého predsedníčkou senátu je JUDr. S. H., ďalší dvaja členovia senátu 9 Co ako zákonní sudcovia nie sú členmi odvolacieho senátu 11 Co. Táto skutočnosť

u žalovaných vyvolala objektívnu pochybnosť o nezaujatosti konajúcej predsedníčky senátu 11 Co JUDr. S. H. pre jej pomer k veci a preto navrhli jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

JUDr. S. H. k vznesenej námietke zaujatosti uviedla, že predmetná vec bola pridelená do odvolacieho senátu 11 Co v súlade s rozvrhom práce Krajského súdu v Trnave na rok 2010 v znení dodatku č. 8 bodu II k tomuto rozvrhu práce a prílohy k 1 Spr. R 15/2010. Z dôvodu, že účastníkov konania nepozná a je i bez pomeru k právnym zástupcom účastníkov konania, vo veci sa preto necíti byť zaujatá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Trnave (§ 16 ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť uvedenej námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 O.s.p.

Inštitútom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť (§ 14 až § 16 O.s.p.) sa v občianskom súdnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadŕžania určitej procesnej strane).

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Účelom § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď:

1. k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ale tiež vtedy, keď sudca verejne – napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť)
2. k účastníkom konania [o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)],
3. k zástupcom účastníkov konania (viď vyššie 2.).

Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Explicitne je definované tzv. zákonné vylúčenie sudcu vtedy, ak sudca rozhodoval vec na súde nižšieho stupňa, a naopak (§ 14 ods. 2 O.s.p.). V prejednávanej veci o takýto prípad nejde.

JUDr. S. H. sudkyňa Krajského súdu v Trnave vo vyjadrení (čl. 612 spisu) nedeklarovala žiaden zákonný dôvod, ktorý ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. považuje za právne relevantný a odôvodňujúci vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci.

Vznesená námietka zaujatosti pre „pomer k veci“ je žalovanými zdôvodnená podozrením „o nesprávnom obsadení odvolacieho senátu“ smerujúcou k záveru žalovaných o porušení ich práv na zákonného sudcu v zmysle článku 48 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky.

Nadriadený súd musí pri rozhodovaní o návrhu oprávnenej osoby (§ 15 a § 15a O.s.p.) starostlivo zvážiť všetky individuálne okolnosti veci a rozhodnúť aj so zreteľom na uvedenú ústavnú zásadu. O prípad odňatia veci zákonnému sudcovi by totiž išlo aj vtedy, pokiaľ by nadriadený súd (§ 16 O.s.p.) vylúčil zákonného sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci bez toho, aby boli splnené podmienky pre jeho vylúčenie v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

V zmysle čl. 1 veta prvá ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát; v zmysle čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Z čl. 48 ods. 1 veta prvá ústavy vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy; podľa čl. 141 ods. 2 ústavy sa súdnictvo vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov. V zmysle čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou (podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom).

Inštitút vylúčenia sudcu v občianskom súdnom konaní má síce úzku väzbu na ústavnú zásadu, v zmysle ktorej nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi, avšak tieto inštitúty nemožno bez ďalšieho vzájomne spolu zlučovať vzhľadom na odlišnosť právnych úprav, ich obsah i zmysel. V procesnej postupnosti oboch inštitútov je potrebné vidieť to, že v zásade právo na zákonného sudcu je vždy predpokladom (možnosťou) na uplatnenie práv podľa §15a O.s.p. v spojení s § 14 O.s.p. V zásade teda platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje práve inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci. (viď Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 3 Nc 12/2010). Nesprávne obsadený súd alebo „nedostatok“ zákonného sudcu sám o sebe však nie je žiadnym z dôvodov na ktorý dopadá ustanovenie §14 ods. 1 O.s.p.; je však vždy odvolacím či dovolacím dôvodom (§ 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p., § 237 písm. g/ O.s.p.). V rámci rozhodovania o vylúčení sudcov podľa ustanovení § 14 až § 16 O.s.p. nadriadený súd nie je oprávnený riešiť otázku zákonného sudcu a to ani ako otázku predbežnú.

Vychádzajúc z vyššie podaného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali záver o vylúčení sudkyne

Krajského súdu v Trnave JUDr. S. H. z prejednávania a rozhodovania v tejto veci. So zreteľom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že JUDr. S. H. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. marca 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta